

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **bsmt. rez. K.Z.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2023 r. w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.

skargi prokuratora na wyrok kasatoryjny Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 19 września 2023 r., sygn. akt SA 19/23, uchylający wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w Gdyni z dnia 10 marca 2023 r., sygn. akt Sg 2/22,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił
oddalić skargę.

UZASADNIENIE

Bosmanmat rez. K.Z. został oskarżony o popełnienie ośmiu czynów zabronionych kwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 190 § 1 k.k., art. 278 § 1 k.k. oraz art. 263 § 2 k.k.

Postanowieniem z 15 listopada 2021 r., sygn. So 13/21 Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu stwierdził swoją niewłaściwość podmiotową i przedmiotową

do rozpoznania tej sprawy i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku.

Sąd Okręgowy w Gdańsku, postanowieniem z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. XIV K 193/21, wyłączył z tej sprawy do odrębnego rozpoznania sprawę przeciwko temu oskarżonemu w zakresie dwóch zarzutów z pkt. 6 i 8 aktu oskarżenia, dotyczących oszustw mających zostać popełnione przez tego oskarżonego w dniach nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2018 r. i nie później niż w dniu 15 lutego 2020 r. oraz w dniach 24 grudnia i 28 grudnia 2018 r. i sprawę tę zarejestrowano pod sygnaturą XIV K 11/22, po czym postanowieniem tego Sądu z dnia 9 lutego 2022 r. przekazano ją do rozpoznania Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w Gdyni.

Wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Gdyni z dnia 10 marca 2023 r., sygn. Sg 2/22, bsmt rez. K.Z. został uznany za winnego popełnienia dwóch przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i skazany na karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 200 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda. Nadto zobowiązany został do naprawienia szkody oraz orzeczono wobec niego za każde z przestępstw degradację.

Od tego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego.

Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu, wyrokiem z dnia 19 września 2023 r., sygn. SA 19/23, na podstawie art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gdyni do rozpoznania.

Na przedmiotowy wyrok kasatoryjny skargę wniósł prokurator Prokuratury Okręgowej w Gdańsku – 8 Wydziału do Spraw Wojskowych. Skarżący zarzucił rażące naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. żart. 439 § 1 pkt 3 k.p.k., poprzez jego błędne zastosowanie a w konsekwencji uchylenie wyroku Wojskowego Sądu Garnizonowego w Gdyni ze względu na stwierdzenie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k., tj. stwierdzenie, że sąd szczególny orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu powszechnego oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni do ponownego rozpoznania, podczas gdy bsmt. rez. K.Z. dopuścił się czynów stypizowanych w art. 286 § 1 k.k.

wskazanych w akcie oskarżenia w pkt 6 i 8 na szkodę pokrzywdzonych żołnierzy zawodowych na terenie jednostki wojskowej, a wobec tego, zgodnie z treścią art. 647 § 1 pkt 1 lit. c k.p.k., właściwym do rozpoznania sprawy był sąd wojskowy, w tym przypadku Wojskowy Sąd Garnizonowy w Gdyni. Co za tym idzie brak było wskazanych w art. 437 § 2 kpk, przesłanek uzasadniających uchylenie przedmiotowego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi powszechnemu.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest niezasadna. Cała argumentacja usiłująca wykazać właściwość sądu wojskowego do rozpoznania sprawy karnej przekazanej do rozpoznania przez sąd powszechny, odwołująca się poza wskazaniem przepisów procesowych do postanowień Konstytucji RP, abstrahuje od treści art. 39 k.p.k. i jego wykładni w orzecznictwie i doktrynie prawa karnego procesowego. Treść tego przepisu prawnego ma rozstrzygające znaczenie dla ustalenia kwestia właściwości sądu do orzekania w przedmiotowej sprawie, a nie treść art. 647 § 1 pkt 1 lit. c k.p.k., jak błędnie wskazano w skardze.

Zgodnie z art. 39 k.p.k. jeżeli sąd wojskowy przekaże sprawę sądowi powszechnemu sprawę rozpoznaje sąd powszechny. Wojskowy Sąd Okręgowy w Poznaniu trafnie wykazał, odwołując się do dyspozycji tego przepisu, że przekazanie to ma charakter definitywny i to niezależnie od tego, czy to przekazanie było właściwe, czy też bezpodstawne. Sąd powszechny nie może wszcząć sporu o właściwość z sądem wojskowym i jest, jeżeli chodzi o skutki procesowe niezgodnego z prawem przekazania sprawy należącej do właściwości sądu wojskowego sądowi powszechnemu, związany decyzją sądu wojskowego. To oznacza, że sprawa musi być rozpoznana w sądzie powszechnym. Przepis art. 39 k.p.k. ustanawia więc domniemanie prawne niewzruszalne trafności przekazania sprawy sądowi powszechnemu jako rzeczowo właściwemu i dlatego, wbrew temu co podniesiono w skardze, nie można podnosić w środku odwoławczym skutecznie zarzutu niewłaściwości sądu powszechnego do rozpoznania danej sprawy (por.

wyrok SN z 9 lipca 1982 r., V KR 100/82, OSNKW 1982, z. 12, poz. 93 oraz Komentarz do art. 39 k.p.k. [w:] J. Skorupka [red.], Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2023).

Z tych też powodów słusznie Sąd odwoławczy uznał, że sąd wojskowy nie był właściwy do rozpoznania sprawy karnej w zakresie „wtórnego” przekazania sprawy (we wskazanej na wstępie części) dokonanego przez sąd powszechny.

Dlatego Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(J.D.)

[ms]